

BESTE SABBATSCHOOLLEIDER,

Dit kwartaal richten we ons op de Zuidelijke Afrika-Indische Oceaan Divisie, die toezicht houdt op het werk van de kerk van de zevendedagsadventisten in Angola, Botswana, Malawi, Mozambique, São Tomé en Príncipe, Zuid-Afrika, Zambia, Zimbabwe en zeven eilandnaties in de Indische Oceaan, inclusief de Comoren, Madagaskar, Mauritius, Mayotte, Reunion, Rodrigues en de Seychellen. In deze regio wonen 193 miljoen mensen, inclusief 3,7 miljoen adventisten. Dat is een verhouding van 1 adventist op 51 personen. De zeven dertiende sabbatprojecten voor dit kwartaal worden uitgevoerd in twee Portugeessprekende landen aan weerszijden van het continent: Mozambique en São Tomé en Príncipe.

In Mozambique worden een nieuwe school en een weeshuis gebouwd, en de Mozambikaanse adventistische universiteit ontvangt financiering om de populairste studierichting voedsel- en voedingskunde uit te breiden. Ongeveer 250 van de 350 studenten van de universiteit hebben deze vakken als hun hoofdvakken en ik heb gezien hoe vol de klassen zitten. In São Tomé en Príncipe hoorde ik verhaal na verhaal over mensen die worstelden met alcohol- en drugsverslaving en het geplande alcohol- en drugsrehabilitatiecentrum belooft een noodzakelijk centrum van invloed te zijn in de hoofdstad. We hebben tientallen kerken op het eiland, maar vele zijn in krappe kelders en vervallen structuren gehuisvest. Lokale kerkleiders hebben me verteld dat nieuw kerkgebouwen hard nodig zijn. Vooral het kinderproject is spannend. Ik ontmoette een jongen die dol is op de Bijbel en die op school elke dag met veel belangstelling leest. Met verlangende ogen vertelde hij me dat hij graag zijn eigen Bijbel had zodat hij thuis kon lezen. Dit kwartaal kunnen we ervoor zorgen dat duizenden kinderen hun eigen Bijbel krijgen.

ANDREW McCHESNEY, EDITOR

POPCORN EN GROOTOUDERS

De zevenjarige Tebogo heeft zich in haar leven twee keer erg verdrietig gevoeld. De eerste keer was toen haar moeder haar geld gaf om haar favoriete snack te kopen: popcorn. Terwijl ze het geld in haar kleine vuist hield, snelde Tebogo naar de buurtwinkel. Ze houdt van popcorn. Ze was al aan het watertanden bij de gedachte aan het openen van een glimmende groene zak 'Jumpin Jack'. Kaas en groene popcorn met uienmaak was haar favoriet. 'Ik hou van popcorn omdat het lekker is,' zei ze. Terwijl ze rende, hielden een paar jongens van school haar tegen. Ze zagen het geld in haar vuist. 'Geef ons je geld,' eiste een jongen. Tebogo voelde zich een beetje bang, maar ze wilde de jongens geen geld geven. 'Mijn moeder zei dat ik popcorn voor mezelf moest kopen,' zei ze. De jongens werden boos en één van hen sloeg Tebogo in haar gezicht en ze renden hard weg.

Tebogo voelde zich vreselijk en begon te huilen. Ze wilde niet meer terug naar school. Ze wilde die gemene jongens niet meer zien. Haar moeder zag dat haar kleine meid verdrietig was. Toen Tebogo korte tijd later naar groep 2 zou gaan, besloot haar moeder haar niet naar diezelfde school terug te sturen. In plaats daarvan, stuurde ze Tebogo naar een Zevendedagsadventistenschol genaamd Eastern Gate Primary School. Tebogo was zo blij! 'Ik vind de school leuk, omdat onze leraar ons leert hoe we ons moeten gedragen, hoe we goede meisjes en jongens moeten zijn en hoe we onze ouders en God moeten gehoorzamen,' zei ze.

Tweede keer

De tweede keer dat Tebogo erg verdrietig was, was toen haar grootouders bij haar kwamen wonen. Ze houdt van haar grootouders en was blij dat ze bij haar in huis woonden. Toch voelde ze zich bedroefd omdat het moeilijk was om met hen te praten. Wanneer haar grootouders spraken, vergaten zij snel weer waar ze het over hadden. 'Ik kreeg hetzelfde gevoel als toen die jongen me sloeg,' zei Tebogo. 'Ik voelde me ongelukkig en verdrietig.' Haar moeder zag het terneergeslagen gezicht van Tebogo. 'Wees niet verdrietig,' zei ze. 'Bid 's morgens en God zal je gebeden verhoren.' Tebogo begon voor haar grootouders te bidden. Ze bad 's morgens vroeg, terwijl haar moeder en haar 16-jaar oude zus sliepen. 'Alstublieft God, genees mijn grootouders en help hen om gezond te zijn en snel beter te worden', bad ze. 'Alstublieft God, antwoord mijn gebed. Dit gebed is belangrijk voor mij.' Ze bad elke ochtend voor haar grootouders. Na een tijdje werden haar grootouders beter en konden ze weer naar hun eigen huis. Tebogo was zo blij! 'Ik voelde mij gelukkig en ik bedankte God,' zei ze. Tegenwoordig bidt Tebogo elke ochtend en wanneer ze naar bed gaat. Ze bidt: 'God help ons goede jongens en meisjes te zijn. Help ons 's nachts te slapen. Help de ochtend om een mooie ochtend te zijn.'

Een deel van de dertiende sabbatschoolbijdrage in het vierde kwartaal van 2015 hielp mee met de bouw van Tebogos school, de Eastern Gate Primary School, die in januari 2017 werd geopend. Het is de eerste basisschool van de Zevendedagsadventisten in het noorden van Botswana en de derde in het land. Bedankt voor het ondersteunen van de zending en een goede adventistische opleiding met jouw bijdrage.

VERHAALTIPS

- Vind Francistown, Botswana, op de kaart.
- Spreek Tebogos naam uit: te-BO-kho
- Vraag kinderen wanneer ze zich verdrietig voelen.
- Herinner kinderen eraan om te bidden wanneer zij zich verdrietig voelen en om God te danken als Hij gebeden beantwoordt.

- Bekijk Tebogo op de link: bit.ly/Tebogo-Sebego
- Zoek foto's voor dit verhaal op de link: bit.ly/fb-mq

MISSIEARCHIEF

In 1921 ontving VS-zendeling W.H. Anderson in een interview met de koningin-moeder, Gagoangwe, regent voor het toen 16-jarige stamhoofd Bathoen II, toestemming om een ziekenhuis te openen in Kanye, Botswana. Dit werd afgesproken met het akkoord dat er niet zal worden geprekeet. Het werk van Dr. A.H. Kretschmar in het nieuwe ziekenhuis doorbrak vooroordelen en in 1922 mocht J.R. Campbell Kanye er ook religieuze bijeenkomsten houden. In 1927 mocht H. Walker daar regelmatig zendingswerk doen. Dit mocht ook in Mauyana, een dorp 50 kilometer verderop, waar David Livingstone ooit heeft gewerkt.

'BOSS, LATEN WE GAAN!'

De tienjarige Boss kon niet wachten tot het eindelijk weer zaterdag was. Dat was de dag waarop zijn beste vriend, Gamu, over het hek schreeuwde dat hun twee huizen scheidde: 'Boss, kom, we gaan!' Boss speelt op dat moment buiten of maakt zijn huishoudelijke taken af. Zijn kleding schoon of bedekt met vuil. Het deed er niet toe. Hij liet alles vallen en rende naar de tuin van de burens. Daar gooide hij de deur van hun auto open en sprong naar binnen. Hij was dol op autoritten! Boss' gezin was arm en had geen auto. 'Eigenlijk bezaten maar weinig mensen auto's in hun buurt in Francistown, de op één na grootste stad in Botswana. De burens hadden een Toyota Hilux 1800 en ze nodigden Boss uit om elke sabbat mee te rijden naar de kerk. Boss ging zo vaak als hij kon voor de sabbatritjes in de auto. Soms was zijn moeder van streek omdat hij zo vaak in de kerk was. Daarom eiste ze dat hij al zijn klusjes had gedaan voordat hij weg mocht gaan. Boss werkte harder zodat hij klaar zou zijn als hij de kreet hoorde. 'Boss, kom, we gaan laten we gaan!' De jongen ontwikkelde liefde voor het gezin dat naast hem woonde en hij begon de ouders 'mama' en 'papa' te noemen. Ze hadden drie kinderen. Hun oudste zoon, Gamu, was zijn beste vriend. Boss zag zijn geadopteerde moeder vaker naarmate hij ouder werd. Ze gaf les aan de openbare basisschool en werd zijn lerares in groep twee. Boss was zo blij dat hij extra tijd met haar kon doorbrengen. Elke dag, droeg hij haar tasna school naar huis na school. Toen hij 13 was, verhuisde de familie. Boss was verdrietig en miste hen heel erg. Hij miste de autoritten op sabbat, maar besloot dat hij nog steeds naar de kerk zou gaan, zelfs als hij niet met de auto kon gaan.

Hij liep iedere sabbat naar de kerk. Tegenwoordig is Boss een leider van de Adventkerk in Botswana. Hij is verantwoordelijk voor veel afdelingen binnen de kerk voor het hele land. Boss zei dat de reden dat hij God heeft leren kennen, eenvoudigweg is omdat een aardig gezin hem uitnodigde om elke sabbat een autoritje te maken. 'Het was pure vriendschapsevangelisatie,' zei Boss, wiens volledige naam Bosenakitso Chabale is. 'Hun liefde heeft mij in de kerk gebracht.' Zijn geadopteerde moeder, Lekedzani Mpofu, is blij dat ze een rol heeft kunnen spelen in het leiden van Boss naar Christus. Veel van haar studenten van de openbare school zijn trouwe kerkleiders geworden, waaronder Kenaope Kenaope, de voorzitter van de adventkerk in Botswana. 'De jongens die ik les heb gegeven op openbare scholen hebben nu hoge functies in de kerk,' zei ze. 'Ik dank de Heer daarvoor.' Ze is nu 59 jaar oud, maar ze is nog steeds kinderen aan het winnen voor Christus. Ze is het schoolhoofd van de eerste adventistenscholen in Francistown, die opende dankzij de dertiende sabbatopbrengst in 2017. 'Ik ben dol op het dienen op een adventistische school', zei ze. 'Terwijl je kinderen de Bijbel leert, leren ze vooral van God te houden.'

VERHAALTIPS

- Spreek Gamu uit als: gum-MOOH
- Spreek Bosenakitso uit als: bohs-EE-nah-kits-oh
- Spreek Lekedzani uit als: le-KE-jani. Haar naam betekent: 'Laat het, raak niet aan.'
- Bekijk Boss op de link: bit.ly/kevin-boss
- Bekijk Lekedzani op de link: bit.ly/Lekedzani-Mpofu-2
- Vind foto's voor dit verhaal op de link: bit.ly/fb-mq
- Spreek Kenaope uit als: ken-a-OH-pay
- Vraag kinderen hoe ze vriendschapsevangelisatie kunnen gebruiken om anderen voor Jezus te winnen. Vriendschapsevangelisatie is een vriend voor anderen zijn - vooral voor mensen in nood.

VERBAZINGWEKKENDE NATUUR

Botswana heeft 's werelds hoogste concentratie Afrikaanse olifanten, waarvan er veel te vinden zijn in Chobe National Park.

Mopane wormen, de grote rups van de keizer mot, is een favoriete snack in Botswana. Hij wordt Mopane worm genoemd omdat hij zich voedt met de bladeren van Mopane bomen nadat hij in de zomer uitkomt. Ze kunnen droog worden gegeten zoals chips, of gekookt en geserveerd met saus.

ALLEEN GROENTEN ALSTUBLIEFT

De zesjarige Joanna trok haar neusje op voor het eten dat moeder op tafel had gezet voor het avondeten. 'Ik wil verstandig zijn,' kondigde ze aan. 'Ik wil geen vlees eten.' Haar moeder was verbaasd. Ze had hard gewerkt om de traditionele Botswanaanse maaltijd klaar te maken in hun huis in Francistown, de op een na grootste stad in dit Afrikaanse land. Op tafel stond rundvleesstoofpot: Phaleche. Dit is een maïspap die lijkt op aardappelpuree. Morogo wa dinawa, een spinazie-achtig gerecht bestaande uit bonen, tomaten en ui, met een beetje olie en zout was er ook op tafel. Haar moeder dacht snel na. 'Wordt dit je op school geleerd?' vroeg ze. 'Ja, dit is wat ons wordt geleerd,' zei Joanna. 'De predikant heeft ons gezegd niet het verkeerde voedsel te eten. We zouden het juiste voedsel moeten eten, zodat we slim kunnen zijn.'

Moeder stelde meer vragen en hoorde dat er net een week van gebed was begonnen op de basisschool, waar Joanna in de eerste klas zat. Het thema voor de gebedsweek was Daniël en die ochtend had de schoolpredikant beschreven hoe Daniël en zijn drie vrienden vlees weigerden in het paleis van koning Nebukadnessar in Babylon. In plaats daarvan hadden ze groenten gegeten en waren zij wijze, sterke mannen. 'Je hoort dit vlees niet te eten, alleen groenten,' zei Joanna tegen moeder, wijzend naar de rundvleesstoofpot. 'Ik wil wijs zijn zoals Daniel.' Moeders gezicht was rood van schaamte omdat ze wist dat groenten gezonder waren dan vlees. Tegelijkertijd voelde ze zich ook gelukkig omdat Joanna op haar school leerde over gezond eten. 'Oké, we danken God voor de voorganger,' zei moeder. 'Ik zal mijn best doen om het juiste eten te koken.' Joanna at blij de maïspap en bonenblaadjes voor het avondeten. Ze raakte de stoofpot van rundvlees niet aan. De volgende dag ging moeder naar de keuken om het avondeten te bereiden en herinnerde zich hoe haar dochter vlees wilde vermijden. Dus vertelde ze Joanna's vader en 16-jarige broer dat ze de rest van de week terwijl Joanna over Daniël leerde geen vlees zou koken. Joanna's broer gromde, maar uiteindelijk ging hij ermee akkoord om alleen groenten te eten. Joanna was zo blij! Elk avondmaal at ze groenten en ander voedsel zonder vlees. Negen maanden zijn verstreken sinds die speciale week. Joanna geeft nog steeds de voorkeur aan groenten en haar moeder probeert gezonde maaltijden zonder vlees te bereiden.

Joanna gelooft dat ze de juiste keuze heeft gemaakt door het voorbeeld van Daniël te volgen. 'Als we groenten eten, worden we sterk en wijs,' zei Joanna stralend. Het schoolhoofd op de school van Joanna was het daarmee eens. Joanna is een van de slimste van haar klas en de directeur denkt dat dit komt door haar gezonde maaltijden en haar geloof dat God haar keuze zal belonen. 'Ze is wijs,' zei de directeur, Lekedzani Mpofu. 'Ze gedraagt zich goed, is gehoorzaam en herinnert zich wat ze leert.' Haar moeder, wier volledige naam Bessie Lechina is, is ook blij. 'We hadden gehoord over een goed dieet, maar hadden het nooit beoefend,' zei ze. 'Het is pijnlijk als je de waarheid hoort van een kind. Ik ben blij dat ze haar op school de juiste dingen leren.'

De dertiende sabbatsschoolbijdrage hielp in het vierde kwartaal van 2015 mee aan de bouw van Joanna's school, de Eastern Gate Primary School. De school werd in januari 2017 geopend. Het is de eerste basisschool van de Zevendedagsadventisten in het noorden van Botswana en de derde in het land. Bedankt voor het ondersteunen van de zending met uw collectegeld.

VERHAALTIPS

- Spreek 'phaleche' uit als: pal-ICH-e
- Spreek 'morogo wa dinawa' uit als: mor-OKH-O wa din-A-WA
- Bekijk Joanna op de link: bit.ly/Joanna-Lechina
- Vind foto's voor dit verhaal op de link: bit.ly/fb-mq

VERBAZINGWEKKENDE NATUUR

De Makgadigadi-pan is een van de grootste zoutpangebieden ter wereld met een oppervlakte van 12.000 vierkante kilometer. Het klimaat is erg heet en het regent er weinig. Als het regent, kan de zoutpan veranderen in een blauw meer dat veel van de dieren in het gebied aantrekt, inclusief flamingo's.

UNA'S DROOM

Unabatsho Sertse, bekend bij zijn vrienden als Una, had een vreemde droom de avond voordat hij zijn schooluniform ging ophalen op zijn nieuwe school in Botswana. De zestien jaar oude Una droomde dat het middag was en dat hij buiten met iemand zat te kletsen. Toen ging hij een gebouw binnen en werd gedoopt. Una werd plotseling wakker. Hij ging niet naar de kerk en begreep niet waarom hij werd gedoopt. Uiteindelijk liet hij de droom los. 'Ik dacht dat het gewoon een droom was die elk kind zou kunnen hebben,' zei hij. Vier jaar lang had Una met zijn ouders en twee zussen in Zimbabwe gewoond en hij ging ieder jaar naar een andere school. Hij miste zijn thuisland en hij maakte een sprong van blijdschap toen zijn ouders hem vroegen of hij in Botswana wilde studeren aan de Eastern Gate Academy, een internaat in de op een na grootste stad van Botswana, Francistown. Zijn familie bezat een huis in de buurt van Francistown, maar Una zou in de slaapzaal van de school verblijven. De dag na de droom gingen Una en zijn ouders naar de Eastern Gate Academy om zijn uniform te ontvangen. Later ging hij naar de slaapzaal en zijn ouders keerden terug naar Zimbabwe, waar zijn vader in de hoofdstad Harare werkte voor een internationale rechtshandhavinginstantie. Una realiseerde zich niet dat hij een school voor Zevendedagsadventisten bijwoonde en het verbaasde hem dat hij naar de ochtendaanbidding werd geroepen. Hij vond het in het begin niet leuk om vroeg op te staan, maar de eredienst deed zijn interesse voor Jezus ontwaken. Zijn liefde voor Jezus groeide gedurende het schooljaar. Op een sabbat ging Una naar voren in de kerk toen de voorganger van de school vroeg of iemand zich wilde laten dopen. Hij voltooide de dooplessen en wachtte af om met een dozijn andere mensen gedoopt te worden op een sabbatmiddag. Op de dag van de doop ging Una zoals gewoonlijk naar de kerk en at hij de lunch in de eetzaal van de school. Daarna ging hij naar buiten en sprak met een vrouwelijke student in de buurt van een van de slaapzalen. Terwijl ze spraken, voelde hij iets bekends over het landschap. 'Maar ik begreep niet wat het was en duwde de gedachte opzij,' zei hij. Korte tijd later stapten de studenten in bussen om naar een andere kerk te gaan voor de doopceremonie. 'Toen we bij de kerk kwamen, zag de ingang van het gebouw er bekend uit, alsof ik het ergens eerder had gezien,' zei Una. 'Maar ik was er nog nooit eerder geweest.' Hij vroeg zich af waarom hij dat gevoel had en vroeg een vriend of hij hetzelfde gevoel van déjà vu voelde. Zijn vriend keek hem vragend aan en schudde zijn hoofd. De doopkandidaten kregen opdracht om naar de achterkant van de kerk te gaan om hun doopkleden aan te trekken. Terwijl Una afdaalde in het doopvont, vond hij dat de treden er vertrouwd uitzagen. Even later was de voorganger aan het bidden en werd hij onder water gehouden. Toen Una naar boven kwam, het water over zijn gezicht liep, herinnerde hij zich plotseling zijn droom. Alles wat die middag was gebeurd, was in de droom geweest. Hij kon het niet geloven. 'God werkt op mysterieuze manieren en ik had het geluk om mijn doop vooraf te zien,' zei Una. 'Daarna groeide mijn geloof en begon ik de Bijbel nog serieuzer te nemen.' Una vertelde later de andere studenten over de droom. Het meisje dat een rol in de droom had gespeeld was verwonderd.

'Je moet dankbaar zijn voor wat God ons kan geven,' zei ze. Una's ouders waren ook verwonderd. De droom heeft het voor Una mogelijk gemaakt om met hen te delen wat de school hem leert over Jezus. Una is nu 18 en moedigt zijn ouders aan om elke sabbat naar de kerk te gaan. Na de middelbare school hoopt hij mobile computing te studeren. Wat hij later ook zal doen, hij is vastbesloten om Jezus op de eerste plaats te zetten. 'De droom toonde me de weg die ik moest kiezen in het leven,' zei hij. 'Het liet me zien dat ik me aan dat ene pad moest houden: Christus.'

Eastern Gate Academy deelt een campus met de Eastern Gate Primary School, een dertiende sabbat-gefinancierd project dat in januari 2017 werd geopend. Bedankt voor je bijdrage die deze school mogelijk heeft gemaakt.

VERHAALTIPS

- Zoek Harare, Zimbabwe, op de kaart en laat de kinderen zien hoe ver Una van zijn familie woonde.
- Vraag kinderen om zich Bijbelverhalen te herinneren waarin mensen dromen van God kregen. Voorbeelden kunnen zijn Jacob en de ladder naar de hemel, Jozef en de schoven, maan en sterren en koning Nebukadnessar en het beeld.
- Vraag kinderen waarom God in dromen tegen mensen spreekt. Redenen zijn onder andere: het geloof versterken (zoals Jacob en Una) en de toekomst onthullen (zoals Nebukadnessar).
- Bekijk Una: bit.ly/Unabatsho-Sertse
- Vind foto's voor dit verhaal op de link: bit.ly/fb-mq

EEN BAD WEIGEREN

Oom was niet blij. Hij had veel problemen op het werk in Maxixe, Mozambique. Hij vroeg zich af waarom niets ooit goed leek te gaan. Dus ging oom naar een medicijnman om erachter te komen waarom. De medicijnman zei dat het antwoord eenvoudig was: zijn grootvader. De medicijnman zei dat grootvader, die vele jaren eerder was gestorven, wilde dat zijn botten uit het graf werden verwijderd en in het ouderlijk huis werden geplaatst. Oom moest zijn familie verzamelen voor een speciale ceremonie. Daarna zei de medicijnman dat grootvader zou stoppen hem lastig te vallen en zijn problemen op zijn werk zouden ophouden. Oom riep zijn neef en een aantal andere familieleden bij elkaar en ze gingen met schoppen naar het graf van grootvader. Grootvader was tijdens een burgeroorlog in Mozambique omgekomen en begraven op iemands erf. Oom groef en groef, maar hij kon de botten van grootvader niet vinden. Uiteindelijk gaf hij het op en besloot om door te gaan met de speciale ceremonie zonder de botten in het ouderlijk huis. 'Dus, mijn familie organiseerde de traditionele ceremonie, hoewel er thuis geen botten waren', zei Isaltina, de 19-jarige nicht van oom. Isaltina is de jongste in het gezin en ze mocht niet komen. Maar haar ouders vertelden haar dat ze deel moest nemen aan het laatste deel van de ceremonie: een speciaal bad. Familieleden moesten emmers water met dode bladeren en takjes over hun lichaam gieten. De medicijnman zei dat het bad in de toekomst elk gezinslid zou beschermen tegen grootvader. Isaltina weigerde echter om het bad te nemen. Ze was net gedoopt op de adventistische universiteit van Mozambique, waar ze student was, en ze dacht dat het bad onzin was. Haar moeder was woedend. 'Er zal iets ergs met je gebeuren omdat je geweigerd hebt om te baden in dat behandelde water,' zei ze. 'Ik zal je niet helpen als dat gebeurt.' Isaltina maakte zich geen zorgen omdat ze op school had geleerd dat dode mensen de levenden niet kunnen lastigvallen. Ze had Prediker 9:5-6 gelezen, waarin staat: 'Wie nog in leven zijn, weten immers dat ze moeten sterven, maar de doden weten niets. ... Ze nemen nooit meer deel aan alles wat gebeurt onder de zon.' Het geloof dat iemand die sterft nog leeft is onjuist omdat de Bijbel leert dat de doden niets weten,' zei ze. 'De dood is als een diepe slaap. Hoe dan ook, een bad kan niemand tegen iets beschermen. De enige die mensen kan beschermen, is God.' Er overkwam Isaltina iets nadat ze had geweigerd om het bad te nemen. Haar familie vertelde haar dat ze niet langer zouden betalen voor haar studie aan de Mozambique Adventist University, gelegen op negen uur rijden van haar huis in de stad Beira. Ze waarschuwden haar dat wanneer ze haar studie niet kon betalen, ze uit de slaapzaal van de universiteit zou worden gezet en uiteindelijk op straat zou moeten wonen. Isaltina wist niet hoe ze aan geld kon komen om haar studie voort te zetten en bad tot God om hulp. Ze vertelde haar klasgenoten en leraren ook over het besluit van haar familie. Toen het tijd was om te betalen voor lessen, zei de president van de universiteit dat Isaltina zich geen zorgen moest maken. De universiteit had besloten haar een studiebeurs toe te kennen die haar collegegeld dekte. Een echtpaar dat aan de universiteit studeerde nodigde Isaltina uit om gratis in hun huis te wonen. Isaltina bedankte God meteen, omdat hij haar een manier bood om op de universiteit te blijven. Isaltina, die nu haar tweede jaar aan de universiteit afrondt, zei dat haar leven niet altijd gemakkelijk was, maar dat ze Grootvader niet de schuld geeft voor eventuele problemen. 'Slechte dingen die mij zijn overkomen zijn niet vanwege mijn overleden grootvader,' zei ze. 'Die dingen zijn een les in mijn leven. Wanneer we worden geconfronteerd met uitdagingen, groeit ons geloof en mijn geloof groeit aanzienlijk.'

Een deel van de dertiende sabbatopbrengst van dit kwartaal zal de Mozambique Adventist University helpen groeien zodat meer studenten zoals Isaltina daar kunnen studeren. Bedankt voor je bijdrage.

VERHAALTIPS

- Vind Mozambique op de kaart.
- Spreek Maxixe uit als: ma-SHEE-SHEE
- Spreek Isaltina uit als: EZZ-al-tiena
- Spreek Beira uit als: BARE-a
- Benadruk voor de kinderen dat de doden slapen en dat ze zich niet in onze levens kunnen mengen, in tegenstelling tot wat ze in de media zouden kunnen zien of thuis geleerd zouden hebben.
- Bekijk Isaltina op de link: bit.ly/Isaltina-Homo
- Vind foto's voor dit verhaal op de link: bit.ly/fb-mq

EEN THUIS VOOR JEREMIAS

Een 18-jarige buurman nodigde Jeremias, 17, uit om naar de kerk te komen van de Zevendedagsadventisten in Nampula, een grote stad in Mozambique. 'Kom met me mee,' zei de vriend. 'Wij zullen zitten en je zal horen wat de Bijbel leert.' Jeremias vond de preek geweldig en ontdekte dat er de volgende avond nog eens zou worden gesproken. De kerk hield een evangelisatieserie. Jeremias keerde elke avond terug en leerde over de Zevende-dags sabbat tijdens de laatste preek op vrijdagavond. De predikant nodigde mensen uit om hun hart aan Jezus te geven en Openbaring 3:20 te lezen, waar Jezus zei: 'Ik sta voor de deur en klopf aan. Als iemand mijn stem hoort en de deur opent, zal ik binnenkomen, en we zullen samen eten, ik met hem en hij met mij.' De boodschap raakte Jeremia's hart en hij dacht: 'Wie ben ik om Jezus te weigeren? Laat Hem bij mij binnenkomen.' De vriend nodigde Jeremias uit om op sabbat langs te komen en Jeremias bleef de hele dag. Hij kwam de volgende sabbat weer. Op de derde sabbat werd zijn moeder ziek. In het ziekenhuis beviel ze van een meisje, maar ze bleef erg ziek. Ze bleef maar zeggen: 'Mijn hoofd doet pijn, mijn hoofd doet pijn.' Toen ze niet beter werd, besloot haar echtgenoot, Jeremias' stiefvader, haar weg te halen uit het ziekenhuis en naar een medicijnman te brengen midden in het bos van Mozambique. Jeremias bleef een maand lang bij zijn moeder, stiefvader en pasgeboren zusje in het afgelegen dorp. Toen stierf zijn moeder. Een week later stierf zijn kleine zusje. Zijn stiefvader maakte plannen om alleen naar Nampula terug te keren. 'Ik wil niet dat je bij mij woont, want je bent geen lid van mijn familie,' zei hij.

Jeremias' leven viel uit elkaar. Hij wist niet wat hij moest doen. Na veel bidden voelde hij vrede in zijn hart. Hij besloot ook terug te keren naar Nampula en een plek te vinden om te huren. Jeremias deed klusjes waarmee hij een kamer kon betalen voor de komende drie maanden. Hij ging op sabbat naar de kerk. Zijn vriend die hem de eerste keer voor de kerk had uitgenodigd, gaf hem voedsel en andere kerkleden gaven hem geld. 'Toen zag ik dat de kerk zich op een doop voorbereidde,' zei Jeremias. 'Ik zei tegen mezelf: 'Hier is een gelegenheid voor mij om me te laten dopen!'' Direct na zijn doop werd het leven nog uitdagender. Hij kon geen werk vinden om de huur te betalen. Het was regenseizoen en het dak lekte. Een dief brak in en stal alles wat hij had, zelfs zijn karige voorraad eten. 'Ik had zoveel problemen na de doop,' zei hij. 'Dit was toen ik leerde bidden en bidden. Ik vroeg God: 'Help me een manier te vinden om te leven.''' Op een dag deelde de predikant van de kerk Jeremias mee dat de gemeente had besloten een hoek van het terrein van de kerk af te zonderen om er een klein huisje te bouwen. Het zou Jeremias' huis worden. Jeremias heeft hard gewerkt om geld in te zamelen om het huis te bouwen en de kerk zorgde voor de rest van het geld. Ook hielp hij met de bouw van het huis. Jeremias is nu 20 en hij woont in het kleine huis. Hij hoeft maar een paar stappen te zetten om bij de kerk te komen voor de erediensten op sabbat. Hij blijft klusjes doen en hoopt een manier te vinden om naar de middelbare school te gaan. Hij heeft alleen de brugklas afgerond.

'Ik heb honger, vernedering en vele uitdagingen doorgemaakt, maar ik heb ze overwonnen omdat God aan mijn kant staat,' zei hij. 'Ik ben hier vandaag vanwege de hulp die de kerkleden me hebben gegeven.' Zijn advies aan anderen die het moeilijk hebben? 'Zet God op de eerste plaats en je zult overwinnen,' zei hij. 'Sommige mensen staan misschien voor grotere uitdagingen dan de mijne, maar God zal je hand vasthouden, net zoals Hij de mijne vasthoudt.' Hij is blij dat hij Jezus hoorde kloppen aan de deur van zijn hart.

TELEVISIE GEVECHTEN

Het grote gevecht om de televisie begon toen Anselmo een cartoon over superhelden op Kanaal 24 wilde kijken in zijn huis in São Tomé. Dit is de hoofdstad van de eilandstaat Sao Tomé en Príncipe voor de kust van West-Afrika. Zijn oudere zus, Eliene, wilde van zender wisselen om een programma over prinsessen op Canal Panda te bekijken. 'Ik was eerst aan het kijken,' zei Anselmo tegen zijn zus. 'Nou en, ik ben ouder,' antwoordde Eliene. Dat irriteerde Anselmo. Hij kon niet tegenspreken, omdat zijn zus ouder was, dus deed hij het enige dat hij kon bedenken. Hij sloeg haar op de arm. 'Waarom sloeg je me?' gromde Eliene. Ze vond het niet leuk dat hij haar sloeg en ze gaf hem een klap. Dat maakte Anselmo nog bozer en hij sloeg haar opnieuw. De twee kinderen sloegen elkaar om en om en ze riepen steeds harder terwijl ze huilden uit protest tegen wat de ander deed. Moeder hoorde de commotie en liep de kamer binnen. 'Stop!' Beval ze boos. 'Niet vechten! Want op een dag zal je elkaar pijn doen.' Moeder zei tegen de kinderen dat zij om de beurt televisie mochten kijken. Anselmo kon de cartoon afkijken en vervolgens kon Eliene haar programma kijken. Anselmo hield niet van ruzie met zijn zus en hij wilde zijn moeder gehoorzamen. Maar het duurde niet lang voordat Eliene weer iets vervelends zei. Voordat hij het wist, had hij haar opnieuw op de arm geslagen. Op een dag zag Anselmo een commercial voor een school voor Zevendedagsadventisten op televisie. Hij vond de commercial leuk en dacht dat hij goede vrienden zou kunnen maken op die school. Dus hij vertelde zijn ouders dat hij daar wilde studeren. 'We zullen je daarheen sturen als we het geld er voor hebben', zei vader, die voor een oliemaatschappij werkte. Vader schraapte het geld bij elkaar en stuurde Anselmo naar groep 5. Anselmo merkte dat de school anders was dan zijn oude openbare school. Zijn voormalige leraren kwamen allemaal uit São Tomé en sloegen hem soms als hij zich misdroeg. De nieuwe leraren raakten hem echter nooit aan en sommigen waren missionarissen uit Brazilië en Portugal. Hij ontdekte dat twee vrienden uit de buurt al op de school studeerden en dat hielp hem zich op zijn gemak te voelen. Elke ochtend las de leraar een verhaal uit de Bijbel voor, voordat de lessen begonnen. Anselmo had nog nooit van Jezus gehoord of de Bijbel gelezen en hij hield ervan om naar de verhalen te luisteren. Toen de leraar over de ruzies van Jozef met zijn oudere broers las, herinnerde hij zich zijn ruzies met zijn oudere zus. Hij hoorde hoe de broers zo boos werden dat ze Jozef als slaaf in Egypte verkochten. Hij was blij te horen dat Jozef later zijn broers vergaf. 'Mijn favoriete deel van het verhaal is toen Jozef premier werd en zijn broers uitnodigde voor een maaltijd en hen vergaf,' zei hij. Toen Anselmo die dag thuiskwam van school, vertelde hij zijn zus over Jozef. 'Vanaf die dag heeft ze me niet meer geslagen en ik heb haar niet geslagen,' zei hij. Een deel van de dertiende sabbatschoolcollecte van dit kwartaal zal Anselmos school helpen. Het International Adventist College, Cosme Mota, zal een auditorium bouwen waar alle kinderen de ochtendwijding bij kunnen wonen om meer over God te weten te komen. 'Voordat ik iets over God wist, wist ik niet of Hij bestond,' zei Anselmo, die nu acht is en in groep 6 zit. 'Maar de school heeft me geleerd dat Hij liefde is en belangrijk is in mijn leven.' Bedankt voor je bijdrage.

VERHAALTIPS

- Vind São Tomé en Príncipe op de kaart.
- Spreek São Tomé en Príncipe uit als: SOW toe-MEI en PRIN-si-pee
- Spreek Anselmo uit als: ans-EL-mo
- Spreek Eliene uit als: E-lie-an
- Anselmos volledige naam is Anselmo Bonfim Sousa Barros. Een Portugese naam bestaat meestal uit een of meer voornamen en meerdere familienamen. De eerste achternaam of -namen is meestal de achternaam van de familie van de moeder en de laatste achternaam of -namen is de familienaam van de vader. Bij groeten en het dagelijks leven worden meestal alleen de voor- en achternaam gebruikt.

- Bekijk Anselmo op de link: bit.ly/Anselmo-Barros
- Vind foto's voor dit verhaal op de link: bit.ly/fb-mq

MISSIEARCHIEF

Adventisten begonnen met het werk op het eiland São Tomé met de komst van José Freire, een Portugese colporteur in 1936. In 1938 vestigde hij zich als een missionaris en in februari 1939 werden de eerste dopelingen gedoopt.

GOD MAAKT PRACHTIGE DINGEN

Dadyslau vond het niet leuk toen de buurtkinderen hem uitscholden. Hij liep in de buurt van hun huis toen een jongen naar hem riep: 'Je bent dik!' Dadyslau rende naar de jongen toe en stompde hem. Een meisje zei erg neerbuigend: 'Je bent niet knap.' Dadyslau hief zijn arm op en gaf haar een klap. 'Ik ben niet dik en ik ben niet lelijk!', zei hij tegen de kinderen. Op een dag had Dadyslau er genoeg van. Toen een jongen hem uitschold, raapte hij een steen op en gooide die met al zijn kracht. De steen raakte de jongen op de hand en de jongen rende naar huis. Die avond bezocht de vader van de jongen Dadyslaus huis en vertelde zijn ouders over de steen. Dadyslaus vader nam een grote houten lepel en sloeg zijn zoon hardhandig. 'Gooi geen stenen naar mensen,' zei hij. 'Als iemand gemeen tegen je is, negeer ze dan gewoon en maak je er geen zorgen over. Ik zal je weer slaan als je stenen gooit.' Dadyslau huilde en huilde. Hij vond het oneerlijk dat hij werd gestraft toen de andere jongen zo vervelend tegen hem was. Maar hij gooide geen stenen meer. De volgende keer dat een jongen hem uitschold, werd hij boos en balde hij zijn vuisten. Hij wilde hem echt slaan. Maar hij liep weg. Hij wilde niet dat vader de grote houten lepel tevoorschijn haalde. Toen Dadyslau aan groep 5 begon, stuurden zijn ouders hem naar een school voor Zevendedagsadventisten. Hij had nog nooit van Jezus gehoord of de Bijbel gelezen en hij hield ervan om Bijbelse verhalen te horen en te lezen. Hij hield vooral van het lezen over Jezus. 'Ik heb geleerd hoe Jezus werd gekruisigd en opgewekt en naar de hemel ging en nu wacht om terug te komen en goede jongens en meisjes op te halen', zei Dadyslau, die twee jaar op de school heeft gezeten. Dadyslau is nu negen en zit in groep 6. Zijn favoriete Bijbelverhaal is Johannes 14: 1-3 wanneer Jezus zijn discipelen vertelt dat hij naar de hemel zou gaan en weer terug zou komen: 'Wees niet ongerust, maar vertrouw op God en op mij. In het huis van mijn Vader zijn veel kamers; zou ik anders gezegd hebben dat ik een plaats voor jullie gereed zal maken? Wanneer ik een plaats voor jullie gereedgemaakt heb, kom ik terug. Dan zal ik jullie met me meenemen, en dan zullen jullie zijn waar ik ben.' 'Ik hou van dit verhaal omdat ik naar de hemel wil gaan,' zei Dadyslau. 'Ik wil God in de hemel zien en de hemel zien.' De ouders van Dadyslau hebben een verandering in zijn gedrag opgemerkt en zijn erg blij dat hij op school over Jezus leert. Zijn zes jaar oudere zus studeert nu ook op de school. Op school leerde Dadyslau dat hij niet boos vanbinnen hoeft te zijn als andere kinderen onvriendelijk zijn. 'Wanneer iemand me nu uitscheldt, negeer ik ze', zei hij. 'Ik zeg niet alles en loop gewoon door. Het kan me niet schelen wat ze zeggen, want ik weet nu wel beter. Ik ben knap. Ik heb op school geleerd dat God me gemaakt heeft en dat God alleen maar geweldige dingen maakt.'

Een deel van de dertiende sabbatopbrengst van dit kwartaal zal de school van Dadyslau helpen. Het International Adventist College, Cosme Mota, gaat een auditorium bouwen waar kinderen naar de ochtendwijding kunnen gaan om meer over God te leren. Bedankt voor je bijdrage.

VERHAALTIPS

- Vind de stad São Tomé op de kaart.
- Spreek Dadyslau uit als: deddy-SLAU
- Bekijk Dadyslau op de link: bit.ly/Dadyslau-Sacramento
- Vind foto's voor dit verhaal op de link: bit.ly/fb-mq

VERBAZINGWEKKENDE NATUUR

Cacao is het belangrijkste gewas van het eiland en vertegenwoordigt 95 procent van de export van het land. Andere exportgewassen zijn kopra, palmpitten en koffie. De keuken van São Tomé en Príncipe is gebaseerd op tropische wortelgewassen, plataan, bananen en vis. De groenten bestaan voornamelijk uit inheemse groenten die gekookt worden in rode palmolie.

EEN PROFEET REDDEN

Mensen die hun huizen wilden reinigen van boze geesten in het Zimbabwaanse dorp Fairview wisten wie ze moesten bellen: Cleopas, een man die zichzelf een profeet noemde. Cleopas kwam dan met een koestaart naar het huis. Nadat hij de koeienstaart in water had gedompeld, liep hij van kamer naar kamer en besprenkelde de muren en de hoeken. Daarna kreeg hij contant geld of zelfs twee of drie levende koeien met hun staarten er nog aan. Mkhokheli kende Cleopas niet toen hij naar Fairview verhuisde. De zendeling wilde mensen alleen maar over Jezus vertellen en hen vertellen dat Jezus spoedig zal komen. Hij besloot een evangelisatie campagne van twee weken te houden. Cleopas woonde bijna elke vergadering bij. Op een avond preekte Mkhokheli over profeten. Hij sprak over hoe God Bijbelprofeten zoals Mozes, Elia en Jesaja had gebruikt om mensen te roepen om zijn geboden te gehoorzamen. Hij opende de Bijbel bij Matteüs 24:24 en las: 'Want er zullen valse messiassen en valse profeten komen, die indrukwekkende tekenen en wonderen zullen verrichten om ook Gods uitverkorenen zo mogelijk te misleiden.' 'Handelen de profeten tegenwoordig net zoals die eerdere profeten?' vroeg hij. 'Die profeten vroegen mensen niet om geld. Ze wilden de Heer dienen. De profeten nemen tegenwoordig dingen van mensen en doen nepwonderen.' Hij nam 2 Koningen 5 voor zich en Mkhokheli las hoe de profeet Elisa had geweigerd om zilver en goud te aan te nemen nadat Naäman van melaatsheid was genezen. 'Maar profeten nemen tegenwoordig zilver en goud van mensen,' zei hij. 'De hedendaagse profeten prediken over een evangelie van welvaart en ik heb nog nooit een profeet horen zeggen: 'Maak je gereed, Jezus komt spoedig.' Ze praten over aardse zaken. Waarom? Omdat ze van deze wereld zijn en niet van boven.' Aan het einde van de preek deed Mkhokheli een beroep op mensen om hun hart aan Jezus te geven. Cleopas kwam als eerste naar voren. De tranen stroomden over zijn wangen. De andere mensen staarden verbaasd. Velen van hen hadden Cleopas betaald om hun huizen in het verleden te bezoeken met zijn koeienstaart. 'Deze man is een profeet,' fluisterde een persoon. 'En hij laat alles achter voor Jezus!' zei een ander. Na de preek bad Mkhokheli met Cleopas en hoorde voor de eerste keer dat Cleopas zichzelf een profeet had genoemd. Tweeëndertig mensen werden gedoopt na de evangelisatiebijeenkomsten. Cleopas was de eerste die het water inging en een nieuw persoon werd. Cleopas neemt geen koeienstaarten meer mee naar huizen. Hij gelooft dat de enige manier om van boze geesten af te komen, is door te bidden tot de God van de hemel.

Bedankt voor je bijdrage om het werk van zendelingen zoals Mkhokheli Ngwenya te ondersteunen.

MISSIEARCHIEF

Solusi University, in de buurt van Bulawayo, Zimbabwe, werd in 1894 opgericht als missiepost. Het was vernoemd naar stamhoofd Soluswe, in de buurt van wiens huis de missie was opgericht. Oorspronkelijk trainden ze lokale kerkwerkers, maar de school breidde zich uit met lerarenopleidingen in 1929 en in 1958 bood Solusi postsecundaire cursussen tot bachelors. Na enige tijd verbonden te zijn aan Andrews University, werd Solusi in 1995 een onafhankelijke en bevoegde universiteit.

EEN VROUW GENAAMDE PETRUS

In Zambia woont een vrouw die Petrus heet. Wanneer kerkleden haar kleding en gerechten zien verkopen aan de kant van de weg, roepen ze: 'Hallo Petrus! Hoe gaat het?' Vreemdelingen verbaasden zich en vroegen haar: 'Waarom wordt u Petrus genoemd als u een vrouw bent?' Vervolgens deelde ze haar verhaal. Ze vertelde hun dat haar ouders haar Christine noemden en dat ze een ander soort werk deed voordat ze Jezus ontmoette. Christine maakte kachasu, een huisgemaakt bier, gebrouwen van suiker en gist en verkocht dat in haar woonplaats Mazabuka in Zuid-Zambia. Ze had ook een tweede bedrijf: tegen rente leningen geven aan mensen. Christine merkte dat sommige mensen problemen hadden om de leningen op tijd terug te betalen, dus maakte ze een speciale outfit die ze haar 'vechtuitrusting' noemde. Als iemand de lening niet terugbetaalde, ging ze naar huis en trok een T-shirt en strakke shorts aan. Ze bond een stevige riem om haar middel zodat haar broek niet naar beneden zou vallen als ze moest vechten. Ze pakte een scherp mes en een dreigend uitziende machete. In haar vechtuitrusting marcheerde Christine naar het huis van de desbetreffende schuldenaar en klopte op zijn deur. Zodra de schuldenaar haar strenge gezicht en wapens zag, stond hij haar onmiddellijk toe zijn huis binnen te gaan. Als hij geen geld had, nam ze mee wat ze wilde en hield het bij zich tot de lening werd terugbetaald. 'Ik heb nooit met iemand hoeven vechten,' zei ze. 'Mensen waren bang voor mij. Als ze me zagen met het mes en de machete, lieten ze mij alles meenemen wat ik wilde.' Christine was een imposante verschijning in haar vechtuitrusting. Mensen volgden haar en applaudisseerden toen ze de huizen van de schuldenaren verliet met muzikanten, televisietoestellen en motorfietsen. Christine dacht dat ze het juiste deed. 'Toen ik mensen zag klappen, dacht ik dat dat goed was,' zei ze. Christine ging door hetzelfde ritueel toen mensen haar niet betaalden voor bier. Ze ging naar huis, trok haar vechtuitrusting aan en ging naar hun huizen. Nadat ze haar geld op die manier had gekregen, ging Christine terug naar haar eigen huis, trok haar normale jurk aan en ging door met het verkopen van bier en het aanbieden van leningen. Dit was het leven van Christine totdat een evangelist van de Zevendedagsadventisten naar de stad kwam. Christine ging elke avond naar de samenkomsten, maar werd plotseling ziek. Ze kon niet lopen en moest zes maanden in bed blijven liggen. Toen hoorde ze dat er een andere serie van bijeenkomsten werd gehouden, wilde ze er alles aan doen om de doop aan te vragen. Ze was niet in staat om te lopen, dus liet ze haar twee tieners haar naar de samenkomsten duwen in een kruiwagen. Na de samenkomsten en Bijbelstudies werd ze gedoopt. 'De dag na mijn doop kon ik opstaan en lopen,' zei Christine. 'Ik was geschokt!' Ze was genezen. Christine schaamt zich als ze terugdenkt aan haar vorige leven: het geven van leningen, het maken van bier en het aantrekken van haar vechtuitrusting. Ze heeft het mes en het kapmes weggegooid en vervangen door de Bijbel. 'Nu is mijn mes en kapmes de Bijbel,' zei ze. 'Teksten in de Bijbel zijn instrumenten geworden om anderen te helpen.' Mensen zijn verbaasd dat Christine de Bijbel kan lezen. Ze is na groep 4 gestopt met school en spreekt Tonga, de moedertaal van de Tonga-bevolking in Zuid-Zambia. Maar ze kan de Bijbel in het Engels lezen. 'Toen ik God leerde kennen, vroeg ik Hem om me te helpen voor Hem te werken,' zei ze. 'God heeft me geholpen met het leren van Engels, ook al kan ik het niet spreken. Nu ben ik in staat les te geven en het kerkelijk werk uit te voeren dat op mijn pad komt.' Het was toen, dat kerkleden haar Petrus begonnen te noemen. Wanneer vreemdelingen vragen waarom ze Petrus wordt genoemd, herinnert ze hen aan de nacht dat Jezus werd gearresteerd in de hof van Getsemane. In Johannes 18:10-11 staat: 'Daarop trok Simon Petrus het zwaard dat hij bij zich had, haalde uit naar de slaaf van de hogepriester en sloeg hem zijn rechteroor af. ... Maar Jezus zei tegen Petrus: 'Steek je zwaard in de schede. Zou ik de beker die de Vader mij gegeven heeft niet drinken?' Net als Petrus, heb ik in het verleden een zwaard gebruikt,' zei Christine. 'Maar ik heb het opzij gelegd en nu gebruik ik de Bijbel.'

VERHAALTIPS

- Vind Zambia en Christines geboortestad, Mazabuka, op de kaart. De stad met 35.000 inwoners ligt in het zuiden van het land.
- Spreek Mazabuka uit als: muh-zuh-BOEK-a
- Spreek Kachasu uit als: kuh-TJUH-zoe
- Vraag kinderen welke Bijbelse persoon ze graag genoemd willen worden en waarom.
- Bekijk Christine op de link: bit.ly/Christine-Mwiinga
- Vind foto's voor dit verhaal op de link: bit.ly/fb-mq

NIET MIJN SCHULD

De slechtste dag van mijn leven was toen ik 17 was en in de brugklas zat. Ik woonde met mijn oudere broer in de hoofdstad van Zambia, Lusaka, en hielp hem en zijn vrouw in het huishouden. Ik paste ook op hun twee kinderen, een zesjarig meisje en een tweejarig jongetje. Op een dag nam ik het jongetje, Riudo, mee naar de overkant van de straat om een familievriend en haar dochter te bezoeken, die ongeveer mijn leeftijd was. Het huis van de burens had geen elektriciteit en ze verwarmden hun eten op een houtskooloven. Terwijl de familievriend en ik in de woonkamer aan het praten waren, rende Riudo de keuken in. De dochter had net een pot kokend water van het vuur gehaald en op de grond gezet ter voorbereiding voor het avondbad. Een schelle schreeuw waarschuwde mij dat er iets verschrikkelijks was gebeurd. Ik snelde de keuken in en vond Riudo, stilstaand en jammerend van de pijn. Het water druppelde van de pijp van zijn trainingspak. Zijn been was in het water geglijpt. Ik wist niet wat ik moest doen. 'Laten we knielen om te bidden,' stelde mijn vriend voor. Ik geloofde in God, maar ik had niet vaak gebeden. Ik wist niet goed wat ik moest zeggen. Nadat we neerknielden, bad ik: 'Waarom heeft U mij dit aangedaan? Laat uw wil geschieden.' Na het gebed trok mijn vriend de broek van mijn neefje uit. De huid op zijn been plakte vast aan de broek en werd van zijn been afgetrokken. Ik rende naar ons huis aan de overkant van de straat om wat boter te pakken en we smeerden het op zijn been om de zwelling te stoppen. Mijn vriend vroeg een buurman met een auto om ons naar het ziekenhuis te brengen. Toen belden ze mijn broer en zijn vrouw, die aan het werk waren. Mijn schoonzus kwam als eerste bij het ziekenhuis aan. Ze keek me aan en zei: 'Wat heb je het kind aangedaan?' Alles voelde als mijn schuld. Ik wist niet wat ik moest doen en ik moest huilen. Na een tijdje besepte ik dat ik niet kon helpen in het ziekenhuis, dus ging ik naar huis en bereidde ik een avondmaaltijd van nshima (dikke maïspap) en chibwabwa (pompoenbladeren), die ik op tafel zette. De rest van het gezin kwam om 23.00 uur thuis. Andere familieleden kwamen ook naar het huis. In plaats van mij te vragen wat er gebeurde, gaven ze mij de schuld en bekritiseerden ze mij. Ik wilde het kind geen pijn zien lijden. Het was een ongeluk dat ik niet onder controle had. Ik heb een week niet gegeten. Toen mijn moeder, die in een ander deel van de stad woonde, hoorde dat ik niet at, kwam ze op bezoek. 'Alles gebeurt met een reden,' zei ze. 'Zolang God weet dat je het niet expres hebt gedaan, zal Hij je zeker helpen. Maar niet eten helpt je niet. Als je eet en gelukkig bent, zal het het kind helpen om snel beter te worden.' Ik at die dag voor de eerste keer. Mijn dagen en nachten bracht ik door met gebeden tot God om het kind te genezen. Ik zei: 'U weet wat er gebeurde. Hoewel mensen zeggen dat het mijn fout is, weten ze niet wat er is gebeurd.' Bij de gratie van God werd Riudo volledig genezen binnen slechts drie weken! Ik was onder de indruk. Tegenwoordig is de jongen een typische vijfjarige en zie je nauwelijks de littekens op zijn been. Mijn relatie met mijn familieleden is ook weer normaal geworden. Ondanks de pijn van het ongeluk, slaagde ik erin om de brugklas te halen en mij in te schrijven bij de Rusangu Secondary School. Ik heb veel spirituele, academische en sociale lessen geleerd op het internaat van de Zevendedagsadventisten en ik denk erover na om me te laten dopen. Tegenwoordig is het mijn gebed om God op de eerste plaats te stellen in alles wat ik doe, omdat Hij me kracht gaf wanneer ik die het meest nodig had. Mensen kunnen van mij weglopen en me afwijzen, maar de enige die mij altijd zal accepteren is God.

Mary, 20, is een student van de middelbare school op Rusangu Secondary School, gelegen op het land waar de VS-zending William Harrison Anderson de eerste adventistische buitenpost vestigde in Noord-Rhodesië (nu Zambia) in 1905. De opbrengst van collectes ondersteunde Andersons werk bij het opzetten van een school in Rusangu en ondersteunt tegenwoordig het verspreiden van het evangelie via zendingen. Bedankt voor je bijdrage.

VERHAALTIPS

- Vind Lusaka, Zambia, op de kaart.
- Spreek Riudo uit als: rie-OED-o
- Wijs de kinderen erop dat God alles ziet en dat hij het weetwanneer iets niet hun schuld is.
- Leer de kinderen om tot God te bidden om hulp en erop te vertrouwen dat Hij zal antwoorden.
- Bekijk Mary op de link: bit.ly/Mary-Mupaliwa
- Vind foto's voor dit verhaal op de link: bit.ly/fb-mq

GOD GAF MIJ LEVEN

Namoonga hield op naar school te gaan toen ze 13 was. Het lukte haar thuis niet om van de bank naar de voordeur te lopen. Ze woonde in de hoofdstad van Zambia, Lusaka. De kamer voelde altijd benauwd aan, dus ging ze op de bank zitten bij het open raam, waar ze moeite had om te ademen. Namoonga had niet de kracht om te studeren. Ze kon niet lezen of schrijven. Ze bleef maar bij het raam zitten en werd steeds magerder. Haar ouders en vrienden baden. Ze spraken openlijk over hun zorgen. 'Dit meisje gaat dood', zei de één. 'De artsen kunnen haar niet opereren,' zei de ander. 'Ze is te dun.' De artsen voerden een serie testen uit en verklaarden dat Namoonga een lekkende hartklep had. Ze had een openhartoperatie nodig om de klep te vervangen. 'Ik kreeg te horen dat ik een operatie moest ondergaan en dat dat de enige manier was om beter te worden,' zei ze. De operatie zou plaatsvinden in het University Teaching Hospital in Lusaka, maar eerst moest Namoonga wachten op gekwalificeerde chirurgen die uit Rusland kwamen. Russische artsen kwamen meestal twee keer per jaar om in het ziekenhuis openhartoperaties uit te voeren. Namoongas gezondheid werd slechter terwijl ze wachtte op de artsen. Ze moest telkens weer naar het ziekenhuis en meerdere keren werd ze twee keer in dezelfde week opgenomen nadat haar benen erg waren gaan opzwellen. Eindelijk arriveerden de Russische artsen. Terwijl Namoonga de operatiekamer in werd gereden, bad ze: 'God, ik ben klaar om deze operatie te ondergaan. Wat er ook gebeurt, laat het gebeuren. Laat het volgens uw wil zijn.' De riskante operatie duurde acht uur. De artsen verwijderden zorgvuldig de lekkende hartklep en vervingen deze door een metalen klep. Toen Namoonga wakker werd, vroeg ze meteen om een glas water. Ze voelde zich moe en zwak. Ze keek de ziekenhuiskamer rond en zag overal machines. Toen zag ze haar familie, die stonden te popelen om haar te knuffelen. Drie dagen later werd ze verplaatst van de intensive care naar een gewone ziekenhuiskamer. De artsen verklaarden de operatie een succes, maar ze waarschuwden Namoonga dat ze de rest van haar leven elke dag hartmedicijnen zou moeten slikken. Enkele maanden na de operatie keerde Namoonga terug naar school. De operatie is nu tien jaar geleden. Vandaag is Namoonga 24 jaar oud en vierdejaars student aan Rusangu Universiteit. Na haar afstuderen hoopt ze een organisatie op te zetten om kinderen met hartproblemen te helpen. Namoonga zegt dat chirurgie en medicijnen belangrijk zijn, maar alleen God verdient de eer voor het redden van haar leven. 'God heeft me leven gegeven en houdt me vast', zei ze. Haar woorden klinken als Openbaring 4:11, waar staat: 'U komt alle lof, eer en macht toe, Heer, onze God, want U hebt alles geschapen: uw wil is de oorsprong van alles wat er is.' 'God is er al sinds het begin,' zei Namoonga. 'Het was niet het medicijn dat me hielp om beter te worden. Het was God die mij vasthield. Het is niet vanwege de metalen klep dat ik nog leef. Het is God die mij voortdurend in leven houdt.'

Namoonga Masenke is een van de 4.000 studenten aan de Rusangu Universiteit, gelegen op het land waar de VS-zending William Harrison Anderson de eerste adventistische buitenpost vestigde in Noord-Rhodesië (nu Zambia) in 1905. De opbrengst van collectes ondersteunde Andersons werk bij het opzetten van een school in Rusangu en ondersteunt tegenwoordig het verspreiden van het evangelie via zendingen. Bedankt voor je bijdrage.

VERHAALTIPS

- Vind Rusland op de kaart om kinderen te laten zien hoe ver de dokters reisden.
- Leg uit dat Namoonga "een persoon die voor een ander zorgt" betekent en dat dat precies is wat Namoonga wil doen als ze afstudeert.
- Kijk Namoonga op de link: bit.ly/Namoonga-Masenke
- Vind foto's voor dit verhaal op de link: bit.ly/fb-mq

LEER ZAMBIAANSE WOORDEN

NEDERLANDS

Hallo

Tot ziens

Hoe gaat het?

Het gaat goed met mij

Heel erg bedankt

BEMBA

Shani

Shalapo Pitani

Uli Shani?

Ndi Bwino

Natotela sana

NYANJA

Bwanji

Bwino

Muli Bwanji?

Ndili Bwino

Dzikomo kwambili

DE TIENDE SABBAT | 30 MAART

Simon H. Chileya II, 83 jaar, is de voormalige president van de Zuid-Zambia Unie Conferentie, waaronder Rusangu.

BOORGAT VERANDERT ZAMBIA VOOR ALTIJD

Opmerking: vraag zes kinderen om dit programma te presenteren. De kinderen hoeven hun onderdelen niet te onthouden, maar moedig hen aan hun stuk verschillende keren te lezen, zodat hun presentatie soepel en comfortabel verloopt. Foto's zijn beschikbaar op de link: bit.ly/fb-mq.

Verteller: Dit kwartaal hebben we mensen ontmoet uit Botswana, Mozambique, São Tomé en Príncipe, Zimbabwe en Zambia. Vandaag zullen we nog een verhaal uit Zambia horen: een verhaal over een bijzonder boorgat.

Verteller: Een "centrum van invloed" is een plaats die wordt gebruikt door Zevendedagsadventisten om contact te maken met de lokale gemeenschap. Een centrum van invloed kan een boekhandel, een vegetarisch restaurant of een leeszaal zijn. Dit is het verhaal van een van de eerste adventistische invloedcentra: een eenvoudig boorgat gegraven met behulp van missiegeld in 1914. Dit is Simon H. Chileya II, een van de weinige mensen die nog steeds in leven is, met directe kennis van deze historische gebeurtenissen. Dominee Simon is 83 jaar oud.

Simon: Het verhaal begon in 1903, toen de Amerikaanse zendeling William Harrison Anderson arriveerde in Noord-Rhodesië. Hij vond een stuk grond waarvan hij dacht dat het perfect zou zijn om een missiepost te openen. Het lag op ongeveer 2 kilometer afstand van de machtige rivier de Magoye.

William Anderson: Mogen we alsjeblieft dit land hebben voor een missiepost? We willen een boerderij openen om gewassen te verbouwen. We willen ook een school openen waar kinderen kunnen leren lezen en schrijven en God kunnen leren kennen.

DE TIENDE SABBATPROGRAMMA

Voorafgaand aan de dertiende sabbat:

- Geef een briefje mee naar huis om ouders te herinneren aan het programma en moedig de kinderen aan om hun dertiende sabbatcollecte op 30 maart mee te nemen.
- Herinner iedereen eraan dat hun zendingscollecte geschenken zijn om Gods woord over de wereld te verspreiden en dat een vierde van onze dertiende sabbatsopbrengst rechtstreeks naar zeven projecten in Mozambique en São Tomé en Príncipe zal gaan. De projecten staan vermeld op pagina 3 en op de achterkant.

Dorpshoofd: Ik vind je aardig, maar het spijt me. We hebben dit land al aan een priester gegeven. Hij wil ook een missiepost openen en hij is naar zijn huis in Europa gegaan om voorraden te halen.

Simon: Maar er was een probleem met de landrechten. Wanneer land wordt weggegeven, moet de persoon die het land ontvangt het accepteren om eigenaar te worden. Volgens de lokale traditie aanvaardt de nieuwe eigenaar het land door de schors van een boom te scheuren en op de stam te schrijven. De priester had dit niet gedaan. Dus het dorpshoofd riep andere dorpshoofden bijeen uit de hele rivieromgeving om te bespreken wat ze moesten doen. De dorpshoofden besloten dat de priester het land niet had aanvaard en dat ze het land aan voorganger Anderson zouden aanbieden.

Anderson claimde ongeveer 2.025 hectare land door de schors van een boom te scheuren en op de stam te schrijven. Daarna reisde Anderson naar de missiepost in Solusi, die hij negen jaar eerder had geopend, om voorraden te krijgen voor de nieuwe missiepost. Het kostte hem twee maanden om de 1.450 kilometer naar Solusi in Zuid-Rhodesië af te leggen. Terwijl hij weg was, keerde de priester terug.

Dorpshoofd: Sorry, we hebben het land aan iemand anders gegeven.

Simon: de priester wachtte en wachtte. Toen Anderson terugkwam, spraken hij en de priester veel over het land. Ze konden geen overeenstemming bereiken, dus gingen ze naar iemand van de regering voor hulp. De regeringsleider verklaarde dat het eigendom toebehoorde aan Anderson omdat hij op de boom had geschreven. Later bouwde Anderson een permanent teken om te laten zien dat hij het land had aanvaard. Een deel van het teken staat er nog steeds. De priester stond niet met lege handen. Het dorpshoofd die het land aan Anderson gaf, stelde voor dat de priester met andere dorpshoofden zou spreken. Die dorpshoofden gaven de priester wat land voor een missiepost. Ondertussen ging Anderson aan de slag om de missiepost te openen, bekend als de Rusangu-missie. Hij was van plan om twee jaar te besteden aan de bouw en het leren van de lokale Tonga-taal voordat hij een school zou openen. Maar de dag nadat Anderson was gearriveerd, kwam een jonge man die een beetje Engels sprak naar hem toe terwijl hij palen hakte om zijn hut te bouwen.

Jongeman: 'Leraar, ik ben naar school gekomen.'

Anderson: 'School! We hebben nog geen school, nog niet eens een huis. Ik moet de taal bestuderen, leren schrijven, schoolboeken maken. Over twee jaar hebben we misschien een school.'

Jongeman: 'Ben je geen leraar?'

Anderson: 'Jawel, dat is mijn werk.'

Jongeman: 'Leer het me dan. Dit land heeft gehoord dat je een leraar bent en bent gekomen om ons te onderwijzen en hier ben ik. Ik ben naar school gekomen.'

Simon: Binnen een maand gaf Anderson 40 studenten les. Water bleek echter een probleem voor de missiepost, omdat het vanaf de Magoye-rivier naar de post gedragen moest worden, die zich op anderhalve kilometer afstand bevindt. Anderson besloot een boorgat, een diep, nauw gat in de grond te graven. De Generale Conferentie gaf \$1.000 aan de missiepost om het boorgat te graven en andere belangrijke verbeteringen aan te brengen. Het boorgat, gelegen bij het teken van Anderson, trok dorpingen van overal aan. Het halen van water bracht mensen naar Anderson en andere zendelingen en gaf hen de kans om met de dorpingen te praten. Veel mensen werden hierdoor gedoopt, inclusief een man die me het verhaal vertelde dat ik je vandaag vertel.

Verteller: Het door Anderson geaccepteerde land ligt in het land Zambia en er zijn nu een basisschool, een middelbare school en een universiteit met 4.000 studenten. Er waren geen adventisten toen Anderson in 1903 aankwam. Maar het boorgat hielp de eerste mensen naar Christus te brengen en vandaag heeft Zambia meer dan een miljoen kerkleden. Dit is de kracht van de heilige Geest die werkt met een eenvoudig boorgat, gefinancierd door zendingsfondsen. Vandaag halen we de collecte op voor projecten in Mozambique en São Tomé en Príncipe die, met Gods zegen, net zo groot kunnen worden als de Rusangu Mission met zijn boorgat. Bedankt voor je grote dertiende sabbatbijdrage.

[Collecte]

TOEKOMSTIGE DERTIENDE SABBATSCHOOLPROJECTEN

De opbrengst van de collecte voor het tweede kwartaal van 2018 zal helpen openen:

- Kerk- en gezondheidscentrum in Aruana, Brazilië
- Kerk en gezondheidscentrum in Salvador, Brazilië
- Kerk en Engelstalige school in Cusco, Peru
- Kerk en medisch centrum in Pucallpa, Peru

SPEEL UMAKE

Umake, wat 'de kust' betekent, wordt gespeeld met twee of meer spelers in Mozambique. Elke speler heeft een kleine steen (of knoop of munt) nodig, plus een extra steen. In Mozambique tekenen kinderen de spiraalvorm van Umake in het zand en gebruiken ze kleine stenen als speelstukken.

Om een Umake-bord te maken, teken je een spiraal en teken je vervolgens afbeeldingen langs de spiraal van rivieren, steden, boerderijen, moerassen, duinen en graslanden ... of teken je alleen stippen die de tekeningen voorstellen. Aan het einde van de spiraal teken je de oceaan.

Om te spelen, plaatst elke speler één steen op het zwarte middelpunt. Een speler houdt vervolgens zijn handen achter zijn rug met de extra steen in een gesloten vuist. Hij brengt dan zijn vuisten naar voren en vraagt: 'Welke hand?' De andere speler moet raden in welke hand de steen zit. Als de speler correct raadt, verplaatst degene die moest raden zijn steen naar de volgende stip of tekening. Als de speler verkeerd gokt, moet die blijven waar hij is.

Spelers moeten om de beurt raden en de steen verbergen, terwijl hun stenen zich van binnen naar buiten rond de spiraal bewegen. De eerste speler die "Umake" (de kust) bereikt, wint!

KLEUR DE VLAG

SÃO TOMÉ EN PRINCIPE

Instructies: De bovenste en onderste strepen zijn groen en de middelste streep is geel met zwarte sterren. De driehoek links is rood.

BOTSWANA

Instructies: De boven- en onderkant zijn lichtblauw. De middelste streep is zwart en de smalle strepen aan beide zijden zijn wit.

MOZAMBIQUE

Instructies: De bovenste streep is groen en de onderste streep is geel. De middelste streep is zwart en de smalle strepen aan beide zijden zijn wit.

De driehoek links is rood. De ster is geel en het boek wit. Het wapen en de schoffel moeten zwart zijn.

ZIMBABWE

Instructies: De zeven horizontale strepen moeten van boven naar beneden worden gekleurd: groen, geel, rood, zwart, rood, geel en groen.

De driehoek links is wit, met een rode ster en gele vogel.

LATEN WE KOKEN!

CITROEN KOEKJES
(BOTSWANA)

227 gram boter
100 gram kristalsuiker
199 gram gecondenseerde melk
1 gram geraspte citroenschil
2,5 gram citroensap
343 gram patentbloem
10 gram bakpoeder
1 snufje zout
poedersuiker, ter decoratie

INSTRUCTIES

Verwarm de oven voor op 160C. Vet een bakplaat in.

Voeg de boter en suiker samen, voeg de gecondenseerde melk toe en meng goed.

Voeg het citroensap en de geraspte schil toe en mix vervolgens de droge ingrediënten (behalve de poedersuiker).

Voeg deze mix toe aan de natte ingrediënten.

Blijf mengen totdat alle ingrediënten goed gemengd zijn.

Neem theelepels deeg en rol ze tot balletjes, leg ze op een ingevette bakplaat en maak ze iets platter met behulp van een vork.

Bak 12 tot 15 minuten, of tot ze bruin beginnen te worden.

Laat afkoelen en bestuif met poedersuiker.